

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19C/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118260195
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118260195.3

Rozhodnutie

Okresný súd Banská Bystrica konajúc sudcom JUDr. Barborou Sopkovou v právnej veci žalobkyne v 1. rade mal. G. R., K.. XX. XX. XXXX, O. X.. D. XXX/XX, W., zastúpenej zákonnou zástupkyňou H.. Q. Z., K.. XX. XX. XXXX, bytom X.. D. XXX/XX, W., v konaní zastúpenej Mgr. Katarínou Pastorkovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Skuteckého 6, Banská Bystrica, IČO: 42 300 142, a žalobkyne v 2. rade H.. Q. Z., K.. XX. XX. XXXX, bytom X.. D. XXX/XX, W., v konaní zastúpenej Mgr. Katarínou Pastorkovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Skuteckého 6, Banská Bystrica, IČO: 42 300 142, proti žalovanej v 1. rade X. W., K.. XX. XX. XXXX, bytom Z. X, Z., v konaní zastúpenej JUDr. Jánom Vinarčíkom, advokátom, so sídlom Pod Rybou 5, Banská Bystrica, a žalovanému v 2. rade KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, v konaní zastúpenom JUDr. Baltázarom Mucskom, advokátom, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 1. rade 20 000,00 Eur tak, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia

Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 2. rade 9 000,00 Eur tak, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í nahradiť žalobkyni v 1. rade a žalobkyni v 2. rade trovy právneho zastúpenia z prisúdenej sumy týmto rozhodnutím v rozsahu 100 % tak, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov, o ktorej rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne sa žalobou doručenou súdu dňa 13. 04. 2018 domáhali náhrady nemajetkovej ujmy tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade 35 000,00 Eur a žalobkyni v 2. rade 15 000,00 Eur s tým, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, a náhrady trov konania. V žalobe uviedli, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/79/2016 zo dňa 09. 02. 2017 bola žalovaná v 1. rade uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 16. 04. 2016 v čase okolo 12.18 h na ceste č. II/591 v okrese Banská Bystrica viedla v smere od Banskej Bystrice do obce Horná Mičiná osobné motorové vozidlo zn. S. W. W. A.: O. XXX A. tak, že v km 3,76 pri odbočovaní z hlavnej cesty doľava, na miesto mimo cesty nedala prednosť v jazde protiídúcemu motocyklu zn. Z. L. XXX B. W. A.: O. XXX U., ktorý viedol Q. R., nar. XX. XX. XXXX, v dôsledku čoho

tento prednou časťou motocykla narazil do pravej bočnej časti jej vozidla, pričom pri dopravnej nehode utrpel Q. R. úrazovo krvácajúci šok pri rozsiahlom krvácaní do podhrudnicových dutín z natrhutej ľavej predsiene srdca a krvácaní do dutiny brušnej a do zapobrušnicového priestoru, pri roztrhnutí pravej obličkovej tepny, ktorým zraneniam dňa XX. XX. XXXX v čase o XX.XX h podľahol. Uvedeným konaním žalovaná v 1. rade inému z nedbanlivosti spôsobila smrť závažnejším spôsobom konania, za čo jej bol uložený trest domáceho väzenia vo výmere 1 (jedného) roka ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 (troch) rokov. Vlastníkom a držiteľom osobného motorového vozidla zn. S. W. bola v čase dopravnej nehody žalovaná v 1. rade, ktorá bola na základe zmluvy o zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla poistená u žalovaného v 2. rade. Žalovaná v 1. rade preukázateľne ako vodička osobného motorového vozidla zaviniť dňa 16. 04. 2016 dopravnú nehodu a tým aj smrť Q. R., životného druhu žalobkyne v 2. rade a otca žalobkyne v 1. rade. Trestným rozsudkom bola preukázaná zodpovednosť žalovanej v 1. rade za neoprávnený zásah do práv žalobkyň, a to do práva na ich súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou ich blízkej a príbuznej osoby trvalo narušený. Spôsobila im tak aj citovú ujmu. Protiprávnym konaním žalovanej v 1. rade došlo k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobkyň. Zároveň došlo aj k zásahu do práva na život nebohého Q. R.. Z titulu zásahu do osobnostných práv žalobkyň je žalovaná v 1. rade vecne pasívne legitimovaná. Je daný aj právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá žalobkyňiam vznikla v ich osobnostnej sfére v dôsledku neoprávneného zásahu žalovanej v 1. rade. Predmetom ochrany osobnosti v zmysle Občianskeho zákonníka sú najmä imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka, pričom jednotlivé predmety ochrany osobnosti v občianskom práve predstavujú práva na ochranu života, zdravia a telesnej integrity, cti a ľudskej dôstojnosti, súkromia, mena a prejavov osobnej povahy. Pokiaľ ide o právo na súkromie, toto zahŕňa širokú oblasť týkajúcu sa súkromného života, intímnej sféry, vnútorného myšlienkového alebo citového života človeka. Týka sa života v rodine, vzťahov k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Právne predpisy v tomto zmysle poskytujú ochranu aj právu na súkromie a právu na rodinný život. Zákon poskytuje ochranu len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom princípe. Žalobkyňa v 1. rade bola maloletou dcérou nebohého a žalobkyňa v 2. rade bola jeho družkou. Žila s nebohým v riadnom harmonickom a šťastnom partnerskom zväzku, v rámci ktorého ako rodičia riadne zabezpečovali starostlivosť o svoje maloleté dieťa, ktoré malo v čase dopravnej nehody len tri mesiace. Ich právo na súkromie a právo na rodinný život bolo narušené, došlo k porušeniu ich osobnostného práva a vzniklo im právo na použitie prostriedkov na ochranu svojej osobnosti. Pokiaľ ide o vecnú pasívnu legitimáciu žalovaného v 2. rade, poukázali žalobkyne na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24. 10. 2013 vo veci C - 22/12, S. Z. proti Y. V., O. Z., ktoré rozhodnutie má prednosť pred vnútroštátnymi rozhodnutiami a zo záverov ktorého vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Ďalej poukázali aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 666/2016, podľa ktorého pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijskej regulácie. Vzhľadom na uvedené si žalobkyne môžu uplatniť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak voči žalovanej v 1. rade, ako aj voči žalovanému v 2. rade. S poukazom na popísaný skutkový stav je jednoznačne preukázané, že žalobkyne majú právo domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy, pretože súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových väzieb stratou člena rodiny - otca a životného druhu, je konaním nesúcom znakom neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Žalobkyňiam bola spôsobená aj psychická ujma. Rodinné vzťahy ako medzi zosnulým druhom Q. R. a žalobkyňou v 2. rade, tak aj medzi zosnulým otcom a žalobkyňou v 1. rade boli nadštandardné, je možné konštatovať blízke, dobre fungujúce vzťahy s dobrým citovým cítením. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyňiam je plne dôvodné, pretože poskytnutie len morálnej satisfakcie je nepostačujúce vzhľadom na závažnosť zásahu do ich osobnostných práv. Odstránenie následkov zásahov a obnovenie pôvodného stavu je nemožné vzhľadom na fatálnosť následkov, následky vyvolané smrťou blízkeho príbuzného, ktoré nie je možné žiadnym spôsobom zvrátiť a odstrániť. Trestné konanie, uloženie trestu žalovanej v 1. rade, jej priznanie viny, ľútosť nad konaním je pre žalobkyne morálnou satisfakciou, avšak nepostačujúcou vzhľadom na závažnosť zásahu. K porušeniu osobnostných práv došlo zo strany žalovanej v 1. rade trestným činom, pričom

táto pri odbočovaní z hlavnej cesty doľava na miesto mimo cesty nedala prednosť v jazde protiidúcemu motocyklu, ktorý viedol nebohý Q. R., čo možno považovať za nezodpovedný a bezohľadný spôsob jazdy. K smrti druhá žalobkyne v 2. rade a otca žalobkyne v 1. rade došlo náhle, čo vyvolalo pocity šoku zo straty blízkej osoby. Medzi žalobkyňou v 2. rade a nebohým Q. R. bol veľmi dobrý partnerský vzťah založený na vzájomnej náklonnosti, láske, spoločnom vedení rodinného života bez zásadných morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že sa spoločne rozhodli založiť si rodinu a počali aj dieťa, ktoré sa narodilo dňa XX. XX. XXXX. Ich spolužitie nebolo poznačené konfliktami či inými prekážkami. Žili v spoločnej domácnosti a spoločne sa starali a vychovávali trojmesačnú dcéru G.. Zosnulý partner tak vykonával nielen rolu živiteľa, ale predovšetkým bol pre žalobkyňu v 2. rade veľkou oporou, nielen po psychickej stránke, ale aj fyzickej stránke Pomáhal jej pri starostlivosti o dcéru, pomáhal jej s chodom domácnosti a v každodenných činnostiach - nakupoval, varil, upratoval. Vozil ju s maloletou dcérou na odborné vyšetrenia k lekárom. V nemocnici žalobkyňa so zosnulým partnerom spoločne absolvovali predpôrodnú prípravu pre narodením ich maloletej dcéry, pričom bol aj pri pôrode. Každý deň chodil za žalobkyňami do pôrodnice, absolvoval ukážku kúpania bábätká a veľmi sa tešili na príchod domov a budúci spoločný rodinný život, ktorý si naplánovali. Pred narodením žalobkyňa v 2. rade so zosnulým partnerom trávilí všetok voľný čas spoločne. Chodievali na výlety, do prírody, navštívili Zuberec, Oravu, Hustopeče, Brno aj Prahu, radi chodili do divadla či do kina. Neskôr už aj so spoločnou dcérou. V dôsledku smrti partnera už nebude môcť žalobkyňa v 2. rade absolvovať žiadne takéto spoločné aktivity, nebude sa s ním môcť podeliť o radostné okamihy v súvislosti s rastom a dospievaním maloletej dcéry. Žalobkyňa v 2. rade stratila oporu nielen po finančnej stránke, ale po stránke opory, pokiaľ ide o starostlivosť a výchovu ich dcéry. Tak, ako v čase smrti partnera, tak aj v súčasnosti žalobkyňa v 2. rade je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 238,88 Eur mesačne. Okrem toho ma uzatvorenú pracovnú zmluvu so spoločnosťou I. W.I., a. s. so zárobkom 17,54 Eur mesačne. Maloletá G. poberá sirotsky dôchodok v sume 140,50 Eur. Pretože žalobkyňa v 2. rade nebola manželkou nebohého Q. R., nevznikol jej nárok na vdovský dôchodok. U žalobkyne v 2. rade sa okrem všeobecných následkov prejavili aj následky spočívajúce v zhoršení psychického stavu, pričom následky utrpenej straty sa u nej prejavujú aj naďalej. Žalobkyňa v 2. rade stratila svojho životného partnera, s najväčšou pravdepodobnosťou svoju životnú lásku, oporu. V dôsledku smrti partnera zanikol ich partnerský vzťah, ktorý dovtedy plnil všetky spoločenské funkcie, hoci neboli po právnej stránke manželmi. Tragická, neočakávaná a nesporne šokujúca smrť partnera mala a má u žalobkyne v 2. rade okrem prirodzených a všeobecných traumatizujúcich stavov (šok, prežívanie strachu, hľadanie príčin, pocitov straty, citová ujma) aj ďalšie následky. Strata partnera zasiahla žalobkyňu v 2. rade natoľko, že musela vyhľadať odbornú psychologickú pomoc, bez ktorej by nedokázala zvládnuť celkovú situáciu, v ktorej sa po strate partnera ocitla, aby jej pomohla zmierniť a skrátiť ňou prežívané útrapy. Od júna 2016 do súčasnosti žalobkyňa v 2. rade absolvuje pravidelné sedenia u psychologičky PhDr. A. X. vo Zvolene. Ani v súčasnosti si nedokáže zvyknúť na pocity osamelosti, ťažko znáša dennodenný stres pri výchove maloletej, na ktorej výchovu a starostlivosť stratou partnera ostala sama. Následky traumatizujúcej straty sa u žalobkyne v 2. rade ani časom nezmiernili a vzhľadom na okolnosti, za ktorých k strate blízkeho došlo, budú vo väčšej či menšej miere pretrvávať aj v budúcnosti. Žalobkyňa v 2. rade si tak uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 15 000,00 Eur. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 1. rade, táto si uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 35 000,00 Eur, poukazujúc na maloletosť pozostalého dieťaťa. Tragická smrť otca aj v budúcnosti vyvolá následky, ktoré budú spojené s otázkami, aké by to mohlo byť, keby bol otec prítomný, a s tým spojenou absenciou celej rodiny, na ktoré maloleté dieťa malo právo v rámci práva na starostlivosť zo strany oboch rodičov. Zosnulý Q. R.Ý. bol pre maloletú riadnym otcom, zastával rolu živiteľa rodiny, od narodenia sa o maloletú staral a zabezpečoval jej citové zázemie vychádzajúce z ich vzťahu. Všetky aktivity (sociálne, kultúrne, spoločenské, športové, záujmové činnosti), ktoré maloletá žalobkyňa v 1. rade bude vo svojom živote prežívať, mohla prežívať aj so svojím otcom, pričom v dôsledku jeho úmrtia bude o to ochudobnená. Maloletej bolo odopreté právo svojho otca spoznať, čím je zvýraznená strata, resp. neprítomnosť otcovského vzoru ako takého. Nebohý Q. R. (spolu)vytváral harmonické rodinné prostredie, poskytoval žalobkyňam lásku, radosť, pričom boli medzi nimi vytvorené vzájomné sociálne, morálne, citové, kultúrne vzťahy v rámci ich súkromného a rodinného života. Smrťou partnera a otca pri dopravnej nehode spôsobenej výlučne zavinením žalovanej v 1. rade došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spolužitia, a teda k pretrhnutiu najintenzívnejších interpersonálnych väzieb. Vzniknutá trauma žalobkyň je z ich života neodstrániteľná. K žalobe pripojili listinné dôkazy - rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/79/2016 zo dňa 09. 02. 2017, záznam dopravnej nehody zo dňa 16. 04. 2016, evidenčná karta vozidla žalovanej v 1. rade, oznámenie škodovej udalosti poisteným zo dňa 18. 04. 2016, rozsudok Súdneho dvora zo dňa 24. 10. 2013 vo veci C - 22/12,

bulletin slovenskej advokácie č. 3/2017, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 666/2016, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/80/2017 zo dňa 30. 05. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/465/2014 zo dňa 30. 07. 2015 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/810/2014 zo dňa 07. 07. 2015.

2. Žalovaná v 1. rade sa písomne k žalobe a ani k vyjadreniam žalovaného v 2. rade nevyjadrila.

3. Žalovaný 2. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 14. 08. 2018 navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, nárok v celom rozsahu neuznával. Namietal, že vo veci nie je daná jeho pasívna vecná legitímácia ako poisťovateľa vozidla v rámci povinného zmluvného poistenia. Nesprávna právna argumentácia o pasívnej vecnej legitímácii poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalým pri dopravných nehodách sa opiera najmä o často používaný extenzívny eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o PZP“). „Eurokonformný“ výklad sa argumentačne opiera o rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24. 10. 2013 vo veci C - 22/12. Poukázal na to, že tento rozsudok sa nesprávne interpretuje. Slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia, a preto predložený názor žalobkýň o jeho pasívnej legitímácii nie je správny. Je možné konštatovať, že ak určitá konkrétna osoba zasiahne do osobnostných práv inej osoby, ktorých porušenie je dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy, pričom tento zásah a teda i zodpovednosť zaň, nie je možné preniesť na iný tretí subjekt, a to ani v prípade, ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je výslovne predmetom poistenia. Vo výklade a právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu zastáva i po vydaní rozsudku vo veci C - 22/12 právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal hlavne na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššej súdnej autority, a to rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20. 04. 2011 a rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31. 03. 2016. Vo svetle teórie práva nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (viď. napr. Smernica 2009/103/ES, ktorá predstavuje kodifikované znenie tzv. motorových smerníc). Smernice sa zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zákonom o PZP, do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. Nielen z názvu zákona o PZP, ale aj z jeho celého obsahu vyplýva, že predmetné povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody.“ Zároveň nie je pravdou, že otázka existencie pasívnej vecnej legitímácie poisťovní v obdobných sporoch bola už definitívne vyriešená. Podľa jeho názoru toto nemožno tvrdiť, ani po „zásahoch“ Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky sa vo svojich uzneseniach k tejto otázke vyjadril, avšak má za to, že jeho vyjadrenie sa k tejto otázke nie je právne záväzné, čoho dôkazom sú odlišné stanoviská, ako aj tvoriaca sa konštantná rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky má iné poslanie a jeho právne posúdenie právnej otázky nemôže byť záväzné pre všeobecné súdy, a to najmä vtedy, ak existujú odlišné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Považuje za neprípustné v právnom štáte, kedy sa všeobecný súd riadi pri svojom rozhodovaní posúdením právnej otázky ústavným súdom. Je nesporné, že v predmetnej otázke absentuje rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 48 Civilného sporového poriadku, ktoré jediné môže byť smerodajné pre rozhodovanie súdov nižších stupňov. V prípade absencie tohto zjednocujúceho právneho stanoviska v otázke zásadného právneho významu neexistuje žiadne rozhodnutie, ktorým by bola definitívne vyriešená táto otázka. Preto je na

posúdení konkrétneho sudcu riadiaceho sa zákonmi a právom, tak aby rozhodnutie súdu bolo zákonné a neporušovalo ústavný princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní účastníkov, ako aj citované ustanovenia o nezávislosti sudcov. Žalovaný v 2. rade poukázal na nezrozumiteľnosť samotnej žaloby, kedy sa žalobkyne domáhajú dvoch samostatných nárokov a uvádzajú ich ako nemajetkovú ujmu, a to v zmysle § 11 ako aj § 15 Občianskeho zákonníka. Na uplatňovanie ochrany osobnosti, a to najmä života po smrti fyzickej osoby prislúcha len žalobkyni v 1. rade, pokiaľ tá rodičovský vzťah s Q. R.Q. preukáže. Aktívna legitímácia na uplatňovanie ochrany podľa § 15 Občianskeho zákonníka neprislúcha žalobkyni v 2. rade ako družke poškodeného. Podľa jeho názoru vykazuje žaloba znaky zmätočnosti a nepresnosti pri uvedení uplatňovaného nároku, čo považuje za zásadný nedostatok podania. V prípade, že žalobný petit bude upresnený, pôjde o zmenu rozhodujúcich skutkových tvrdení, pričom až vtedy bude nárok riadne uplatnený. Pre tento prípad vzniesol žalovaný v 2. rade námietku premlčania uplatneného nároku v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. K dopravnej nehode došlo dňa 16. 04. 2014. Z doteraz vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyne vedeli, kto bol vodičom poisteného vozidla, a tak mali vedomosť o škode i o tom, kto za ňu zodpovedá. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nemožno aplikovať premlčanie tak, ako vo vzťahu k žalovanej v 1. rade. Žalovaný v 2. rade nijako nezasiahol do práv žalobkýň, na rozdiel od žalovanej v 1. rade, a jeho zodpovednosť je možná iba cez ustanovenia zákona o PZP, je preto nespochybniteľné, že i uplatňovaný inštitút premlčania musí byť v súlade s týmto záverom. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/106/2018 zo dňa 29. 06. 2018. Napriek uvedenému, kedy namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie a zmätočnosť žaloby, považuje uplatňovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neprimerane vysokú. V súlade s teóriou práva a judikatúrou, za nemajetkovú ujmu možno vo všeobecnom chápaní považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamena priamu stratu na majetku, čiže nie je vyjadriteľná v peniazoch. Postihuje teda inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Je zrejmé, že poslaním inštitútu nemajetkovej ujmy, resp. jej náhrady nie je nahrádzať materiálne veci, ako je zabezpečenie životných potrieb a pod. Jej základným účelom je kompenzácia zásahu do osobnostnej sféry. Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň, najmä práva na rodinný život. Žalobkyňami uplatňovaná ujma je v kontexte štandardnej judikatúry neprimerane vysoká, napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 228/2012 bola priznaná manželovi a otcovi za smrť manželky a syna nemajetková ujmu vo výške 23 000,00 Eur, kde ale išlo o smrť dvoch osôb. Tiež rozsudkom Vrchného soudu v Olomouci sp. zn. 1Co 87/2004 konajúci súd rozhodoval o nemajetkovej ujme vo veci, kedy pri dopravnej nehode zomrela dcéra žalobkyne. Žalobkyňa sa psychicky zrútila a bola liečená. Vodičom bol študent vysokej školy, ktorý prejavil ľútosť za spôsobenú smrť. Súd žalobkyni priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 300 000,00 Kč. (11 102,48 Eur). S ohľadom na uvedené konštatoval neprimeranosť požadovanej výšky nemajetkovej ujmy, rovnako má za to, že žalobkyne popierajú inštitút nemajetkovej ujmy, kedy jedným z jej odôvodnení je ich životná situácia. Výška nemajetkovej ujmy sa má odvíjať od osoby, ktorá do práv zasiahla, a to od žalovanej v 1. rade, kedy len ona a jej príjem je rozhodujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy, resp. jej výšky. Je zrejmé, že významným pre posúdenie nároku žalobkýň na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je posúdenie, či je postačujúca morálna satisfakcia na odstránenie následkov, ktoré vznikli protiprávnym konaním žalovanej v 1. rade. Pokiaľ morálna satisfakcia sa javí nepostačujúca, súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Preto v predmetnom prípade by mal súd pri určovaní výšky prípadnej nemajetkovej ujmy pri svojej úvahe vychádzať aj z majetkových pomerov, možností a schopností žalovanej v 1. rade. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch, je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Poskytnutie náhrady v peniazoch je len doplnkom morálneho zadosťučinenia. Pri nemajetkovej ujme je rozhodné dať možnosť tomu, kto zasiahol do práva, aby prejavil ľútosť a ospravedlnil sa, čo v konečnom dôsledku môže mať dopad aj na samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Poslaním náhrady nemajetkovej ujmy nie je získané majetkového prospechu, ale zadosťučinenia a náhrada v peniazoch, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu sa do práv zasiahlo. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28. 07. 2017.

4. Žalobkyne vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v 2. rade (tzv. replika) uviedli, že nesúhlasia s tvrdením, že žalovaný v 2. rade nie je pasívne vecne legitimovaný. Opätovne poukázali na závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 22/12 ako aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 610/2017 zo dňa 10. 10. 2017. Z uvedeného rozhodnutia ústavného súdu jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nárokom, ktorý je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP je za škodu na zdraví potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu. Rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/12 je prekonaný skorší názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cdo 168/2009, na ktorý žalovaný v 2. rade poukazuje a rovnako aj názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatovaný v rozsudku sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31. 03. 2016, ktoré bolo prekonané následnou rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutiach I. ÚS 474/2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016, III. ÚS 610/2017 ako i skoršími rozhodnutiami, napr. III. ÚS 646/2015. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 666/2016 zdôraznil, že nemá dôvod odchyliť sa od svojho meritórneho postoja odmietajúceho sťažnosti sťažovateľa (KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group) ako zjavne neopodstatnenú ani na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/301/2012. Ústavný súd taktiež zdôraznil, že k uvedenému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody. Podľa žalovaného v 2. rade vo svetle teórie práva nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP. S takýmto názorom žalobkyne nesúhlasia, pretože Občiansky zákonník v samotnej šiestej časti „Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie“ kladie škodu aj do polohy nemateriálnej. Dokazuje to § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujмам nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t. j. ujмам i materiálnym, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažní náhrada (odškodnenie). Žalovaný v 2. rade na jednej strane uvádza, že nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, na druhej strane poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/106/2018 zo dňa 29. 06. 2018 a s ktorého právnym názorom sa stotožňuje. Prvostupňový aj odvolací súd v konaní sp. zn. 8Co/106/2018 ustálili, že nemajetková ujma podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti je krytá poistením podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP. Žalobkyne ďalej poukázali aj na inú rozhodovaciu prax súdov, a to rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/323/2017 zo dňa 01. 03. 2018 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 15. 03. 2018, ktoré súdy vo svojich rozhodnutiach vyslovili rovnaký právny názor, že rozsah zodpovednosti poisťovateľa podľa zákona o PZP kryje aj nemajetkovú ujmu v prospech blízkych osôb obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Rozhodovacia činnosť súdu v civilnom sporovom konaní musí rešpektovať okrem iného základné právne princípy, definované v čl. 1 až 18 C. s. p. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p. postup súdu pri ochrane ohrozených alebo porušených práv musí byť spravodlivý a účinný tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Rozhodnutia všeobecných súdov majú vychádzať predovšetkým z právnych názorov, na ktorých sa zhodujú najvyššie súdne autority, ktorými sú na vnútroštátnej úrovni predovšetkým Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky. Ak tu takáto zhoda existuje, dochádza k naplneniu princípu právnej istoty vtedy, ak konajúci súd pri rozhodovaní v obdobnej veci rešpektuje ustálenú rozhodovaciu prax alebo v opačnom prípade v odôvodnení rozhodnutia podá dôsledné vysvetlenie odklonu od takejto ustálenej praxe. V dôsledku prirodzeného vývoja môže nastať situácia, že v dôsledku aktuálnejšej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít už argumentačne neobstojí ich skorší právny názor, vyjadrený v rozhodnutí vydanom v čase, keď ešte rozhodovacia prax nie je ustálená. Pokiaľ sa žalovaný v 2. rade odvoláva na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/301/2012, jeho právne závery namietali, pretože toto rozhodnutie nebolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky. 6/2015 z 16. 12. 2015. Tak ako konštatuje Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 15. 03. 2018 aj žalobkyne zastávajú názor, že judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky v otázke pasívnej legitímácie poisťovne v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je možné považovať už za stabilnú. K právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky sa hlási aj nová judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31. 07. 2017. Pokiaľ žalovaný v 2. rade uvádza, že vyjadrenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré uskutočnil vo svojich rozhodnutiach k predmetnej otázke nie sú právne záväzné, uviedli, že práve ústavný súd je v zmysle čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pokiaľ sú skutkové a právne závery všeobecného súdu zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody môže byť rozhodnutie najvyššieho súdu predmetom kontroly ústavného súdu a ústavný súd môže takéto rozhodnutie zrušiť. Žalobkyne rovnako poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31Cdo 1704/2016 zo dňa 18. 10. 2017, zo záverov ktorého vyplýva, že Veľký senát občianskoprávneho a obchodného kolégia uzavrel, že výkladom možno dospieť k záveru, že pod náhradu škody na zdraví alebo usmrtenie podľa § 6 ods. 2 písm. a) českého zákona o poistení zodpovednosti možno podriaďiť aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a § 13 českého občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalovaný v 2. rade tvrdí, že žaloba je nezrozumiteľná, je takéto tvrdenie len účelové, uvádzané pod ťarchou nových právnych názorov obsiahnutých v rozhodnutiach súdnych autorít. Tvrdenie žalovaného v 2. rade o nezrozumiteľnosti žaloby považujú za účelové, uvádzané pod ťarchou nových právnych názorov obsiahnutých Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a tiež Najvyššieho súdu Českej republiky. Žalobkyne svoj uplatnený nárok riadne skutkovo a aj právne zdôvodnili tým, že smrťou Q. R., životného druha žalobkyne v 2. rade a otca žalobkyne v 1. rade došlo k zásahu do ich rodinného a súkromného života a k citovej ujme žalobkýň. V podanej žalobe zároveň podrobne uviedli okolnosti preukazujúce závažnosť vzniknutej ujmy. Pokiaľ sa žalobkyne vyjadrili, že „žalovaná v 1. rade týmto svojim konaním zároveň zasiahla do osobnostných práv zomrelého Q. R., konkrétne do jeho práva na život“ jedná sa len o konštatovanie, že žalovaná v 1. rade zasiahla svojím konaním aj do osobnostných práv zomrelého Q. R.. Pokiaľ sa žalobkyne vyjadrili, že „žalovaná v 1. rade týmto svojim konaním zároveň zasiahla do osobnostných práv zomrelého Q. R., konkrétne do jeho práva na život“ jedná sa len o konštatovanie, že žalovaná v 1. rade zasiahla svojím konaním aj do osobnostných práv zomrelého Q. R.. Aktívna vecná legitímácia žalobkyne v 1. rade vyplýva z rodného listu ale aj z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/79/2016 zo dňa 09. 02. 2017. Žalobkyňa v 2. rade bola životnou družkou nebohého a matkou žalobkyne v 1. rade. K riadnemu uplatneniu vyššie uvedeného nároku žalobkýň došlo žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 13. 04. 2018. Žalobkyne považujú vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú, pretože nedošlo k premlčaniu práva uplatneného žalobou podanou dňa 13. 04. 2018 na Okresnom súde Banská Bystrica V prejednávanej veci je preukázané, že neoprávneným konaním žalovanej v 1. rade bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkýň. Chránené osobnostné práva žalobkýň boli zasiahnuté usmrtením neb. Q. R. pri dopravnej nehode dňa 16. 04. 2016, čím došlo k zásahu do ich rodinného života. Žaloba bola proti žalovaným podaná dňa 13. 04. 2018, teda pred uplynutím premlčacej doby. Naopak žalobkyne považujú vyjadrenie žalovaného v 2. rade za zmätočné, o čom svedčí aj ďalšia jeho argumentácia, pretože sám uvádza, že je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň, najmä práva na rodinný život. Žalovaný v 2. rade poukazuje na to, že ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostávajúca osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Keďže jednou z funkcií rodiny je automaticky aj ekonomická funkcia, žalobkyne poukazujú preto aj na ich ekonomickú závislosť na otca a životného druha v čase jeho smrti. Podľa ich názoru aj materiálna závislosť členov rodiny a vzniknutá životná situácia odôvodňuje značný zásah do ich práva na rodinný život. Aj z tohto dôvodu sa zvýšila ich citová ujma vo forme smútku zo straty vzťahu s touto pre nich blízkou osobou. Pokiaľ žalovaný v 2. rade poukazuje na konkrétnu výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá bola priznaná v iných prípadoch, k tomu uviedli, že sa jedná o rozhodnutia z rokov 2012 a 2004 a zároveň poukázali na rozhodnutia krajských súdov, ktoré tvoria prílohu žaloby. Vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá vyplýva už z doterajšieho dokazovania a vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo považujú žalobkyne uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú. Nesúhlasili s tým, že výška nemajetkovej ujmy sa má odvíjať od osoby, ktorá do práv zasiahla, teda od žalovanej v 1. rade, kedy len ona a jej príjem je rozhodujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy, resp. jej výšky. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a nie od príjmu a majetkových pomerov žalovanej v 1. rade. Tiež

nesúhlasili s tým, že trestné konanie, uloženie trestu domáceho väzenia a jeho vykonanie žalovanou v 1. rade ako i priznanie viny a jej ľútosť nad konaním, je dostatočnou morálnou satisfakciou pre žalobkyne. K zásahu do práv žalobkýň došlo dňa 16. 04. 2016, pričom žalovaná v 1. rade sa doteraz neospravedlnila. Vzhľadom na uvedené trvali na podanej žalobe v celom rozsahu. K vyjadreniu pripojili rozhodnutia súdov - rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/323/2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/101/2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/106/2018, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/1/2016, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp., zn. 31Cdo 1704/2016 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 610/2017.

5. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkýň (tzv. duplika) naďalej trval na zamietnutí žaloby voči nemu, nakoľko nie je vo veci pasívne vecne legitimovaný. Podľa jeho názoru vo veci absentuje rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle § 48 C. s. o., ktoré jediné môže byť smerodajné pre rozhodovanie súdov nižších stupňov. Je na posúdení konkrétneho sudcu riadiaceho sa zákonmi a právom tak, aby rozhodnutie súdu bolo zákonné a neporušovalo ústavný princíp právnej istoty a legitímnych očakávaní účastníkov ako aj ustanovenia o nezávislosti sudcov. Pokiaľ ide o rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/106/2018, na tento poukázal len vo vzťahu k otázke plynutia premlčacej doby a nie na odôvodnenie nedostatku pasívnej vecnej legitimácie. Výšku uplatňovanej nemajetkovej ujmy považuje za neprimeranú, v rozpore so štandardnou judikatúrou, resp. vôbec nezohľadňujúcu okolnosti prípadu. Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkýň, avšak nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu nákladov žalobkýň. Súd prihliada aj na to, či pozostalí neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže vytvárať priestor na obohacovanie sa, na druhej strane má umožniť spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Náhrada v peniazoch v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho, komu sa do práv zasiahlo.

6. Na výzvu súdu žalobkyne predložili rodný list maloletej G., potvrdenie o tom, že žalobkyňa v 2. rade je v psychoterapeutickej starostlivosti od 17. 05. 2016 až doteraz, rozhodnutie sociálnej poisťovne o priznaní sirotského dôchodku a potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku.

7. Žalovaný v 2. rade na výzvu súdu predložil poistnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX vrátane všeobecných poistných podmienok poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 709.

8. Súd vec prejednal, vykonal dokazovanie a zistil:

9. Za nesporné súd na základe zhodných tvrdení strán považuje, že dňa 16. 04. 2016 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej Q. R. utrpel zranenia, ktorým následne v nemocnici v ten istý deň aj podľahol. V čase nehody bol otcom maloletej dcéry G. (žalobkyňa v 1. rade) a životným partnerom žalobkyne v 2. rade, pričom je nepochybné, že plánovali svadbu, aj keď v jednej spoločnej domácnosti začali žiť až keď žalobkyňa v 2. rade nastúpila na materskú dovolenku dňa 01. 12. 2015, pričom pre svoj ďalší život si vybrali bývanie v meste W.. Dovtedy žalobkyňa v 2. rade pracovala vo W. X., čo bolo tiež jedným z dôvodov, prečo nebývali v spoločnej domácnosti. Nebolo sporné, že dopravnú nehodu spôsobila žalovaná v 1. rade, ktorá bola aj uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol jej uložený trest domáceho väzenia ako aj trest zákazu činnosti. Žalovaná v 1. rade mala osobné motorové vozidlo povinne zmluvne poistené u žalovaného v 2. rade.

10. Spornou skutočnosťou je posúdenie pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2. Rade, ktorý jej nedostatok v konaní namietal, a následne aj výška uplatnenej nemajetkovej ujmy.

11. Čo sa týka vnesenej námietky premlčania, túto súd vzhľadom na vyjadrenie žalovaného v 2. Rade, že na nej netrvá, neposudzoval, pretože je nepochybné, že k dopravnej nehode došlo dňa 16. 04. 2016, pričom žaloba bola na súde podaná dňa 13. 04. 2018, teda pred uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote.

12. Žalobkyňa v 1. rade súd vzhľadom na jej nízky vek nepredvolával a ani ju v konaní nevypočúval.

13. Žalobkyňa v 2. rade vo výpovedi uviedla, že z katastra sa dozvedeli, že žalovaná v 1. rade previedla vlastnícke právo k bytu, ktorého bola vlastníkom, asi na sestru, a to mesiac po nehode. S Milanom sa zoznámili na svadbe jeho sesternice H.. J. S. v septembri 2012. Hneď si padli do oka, sedeli pri sebe a celú noc rozprávali sa, aj na svadbe, aj potom. Boli si veľmi blízki, hneď pochopili, že si dobre rozumejú. V podstate ju hneď zo svadby viezol aj zo Zvolena do Bratislavy. Vtedy pracovala vo W. X. a Q. pracoval v Českej republike, kde natieral stožiare v tom období. Niekoľko mesiacov ostali v intenzívnom kontakte a trávili spolu víkendy vždy, keď im to pracovné povinnosti umožnili. Bol aj u nej na návšteve v Bratislave, stretli sa aj na W., keďže ona je odtiaľ a Q. pochádzal zo W.a, takže tu v podstate boli doma. Stretávali sa aj u spoločných priateľov, a to dosť intenzívne. Avšak ona bola v tom čase rozídená po dlhoročnom vzťahu a ostali síce v kontakte prostredníctvom sociálnych sietí, ale nie už tak intenzívne. Potom, v roku 2014, sa stretli náhodne na kultúrnom podujatí na W. a potom sa znova stretávali častejšie a intenzívnejšie. Na jeseň v roku 2014 už boli obaja pripravení a znovu to medzi nimi prepuklo, bola to už láska. Veľmi si rozumeli, stretávali sa často, najmä po víkendoch. Navštevoval ju aj vo W. X., aj doma na W.. Chodili spoločne na rôzne výlety, naučil ju lyžovať, veľa spolu cestovali. Boli v Brne, Prahe. Chodili spolu na kultúru, mali spoločné záujmy. Boli aj pripravení na dieťa, rozprávali sa spolu o tom často a obaja po dieťati túžili. V máji 2015 zistila, že je tehotná, týždeň predtým boli na svadbe a ona už tušila, že by mohla byť tehotná, ale čakala, kým si urobí aspoň tehotenský test. Tento bol pozitívny, hneď zo W. X. telefonovala Q. a oznámila mu, že sa to podarilo a čakajú bábätko. Veľmi sa tomu potešili, dlho predtým dieťa chcel. Postupne to oznámili aj všetkým rodinným príslušníkom. Pracovala vtedy vo W. X. a s Q. sa dohodli, že tam bude, až kým nenastúpi na materskú dovolenku, pretože tehotnú by ju nikto do nového zamestnania nevzal. A tak opäť trávili spoločne najmä víkendy a všetok voľný čas. Chodila dosť často na preventívne prehliadky ku gynekológovi aj k všeobecnému lekárovi, ktorých má na W., a teda stretávali sa tak častejšie. Bola aj dlhšie obdobie, asi tri týždne, doma K. W. a boli s Q. spolu. Počas tehotenstva mala aj ťažkosti, výsledky testov nasvedčovali tomu, že by dieťaťko mohlo byť aj zdravotne postihnuté. Vtedy chodila k lekárom častejšie, až výsledky odberu plodovej vody preukázali, že je všetko v poriadku. Všetko s ňou Q. absolvoval. Takto boli v kontakte do novembra 2015, kedy ju prišiel s bratom presťahovať zo W. X. K. W.. Mala tam už byt, v ktorom bývala predtým so svojou sestrou. S Q. si byt zariadili, spoločne sa tešili a pripravovali sa na bábätko, ktoré sa narodilo dňa XX. XX. XXXX. Q. bol veľmi starostlivý, pomáhal jej. Lúbili sa, veľmi si rozumeli. Bol výnimočný človek, vždy veselý, dobre naladený. Cítila a mala v ňom veľkú podporu. Vedel vždy odľahčiť situáciu a bral všetko športovo, s humorom. Ona skôr stresovala a všetkého sa bála, on to všetko vedel odľahčiť a potom to človek všetko ľahšie zvládol. Bol jej veľkou oporou a podporou. Aj pri pôrode bol s ňou, rozveseľoval ju. Tešil sa, všetkým rozposlal krásnu sms o narodení dcéry. Bol pri prvom kúpaní malej, chodil za ňou do nemocnice na niekoľko hodín. Vzťah s Q. vnímala ako dlhodobý, doživotný. Takého človeka možno stretnúť len raz v živote, o tom je presvedčená. Už ich stretnutie na svadbe bolo osudové. Mali spoločné záujmy a cítili to tak obaja, že to bude takto správne. Veľmi sa tešil na dieťa, on sám bol takým veľkým dieťaťom. Pripravil postieľku pre dcéru, prešmirgľoval ju, natrel ju. Keď sa vrátila domov z nemocnice, nevedela, či má plakať, veľmi bola šťastná, lebo Q. pripravil privítanie, prekvapenie. Všade rozvešal balónky, do postieľky prichystal ružové papučky. Po pôrode jej s malou pomáhal, prebaľoval ju, kúpal. Utišoval ju, lebo často plakávala kvôli brušným kolikám. Mala aj opar a diagnózu (hvizdot) a chodil s nimi na všetky vyšetrenia, za lekármi. Aj ona mala po pôrode problémy s kojením. Mala horúčky a on jej vtedy so všetkým pomáhal. Bol starostlivý, ochotný. Varil im, malá bola kojená, dokonca aj v čase, keď zomrel. Q. to s deťmi vedel. Veľmi ju ľúbil, vedel ju utíšiť, hral sa s ňou, hral jej na gitare, spieval. Keď plakala, zahral jej a až dodnes ju utišuje hudba, prestala vtedy plakať. Je to pre malú už nenahraditeľné, mať otca. Aj pre ňu je to strata, nemá oporu v nikom. Všetky rozhodnutia o zdraví, výchovy maloletej robila s ním. Teraz je na to sama, snaží sa. Je to veľmi ťažké, na začiatku to bolo ešte horšie. Po nehode jej veľmi pomáhala s malou jej sestra, ale aj ona mala zdravotné problémy. Jej rodičia sa ešte starali aj o starú mamu. Sama mala veľké bolesti. Všetci robili, čo mohli, ale nebolo to jednoduché. Dieťa reaguje na stav matky, takže keď som bola v klude ja, tak aj dieťa bolo veselé. Ale aj ona bola plačlivá, takže aj ju utešoval. Po nehode plakávala veľa a aj dcéra bola vtedy plačlivá. Schudla, vypadali jej vlasy, bála sa aj o malú, lebo sa jej znížila produkcia mlieka. Vyhladala psychoterapeutickú pomoc u pani X., u ktorej je doteraz. Q. pracoval v I. B. O. O. v trojzmennej prevádzke, ráno v čase od 06.00 h do 14.00 h, poobede v čase od 14.00 h do 22.00 h a v noci v čase od 22.00 h do 06.00 h. V čase, keď nepracoval, sa im naplno venoval, upratoval, nakupoval. Cez víkendy chodili spolu kočkovať, prechádzať sa. Niekedy jej malú zobral, aby si ona mohla oddýchnuť, pospať si alebo len tak prísť na iné myšlienky. Bol starostlivý, všetok čas strávili spolu. Jediné, čo si zachoval, bol bedminton, ktorý hrával raz alebo dvakrát do týždňa. Cez víkendy niekedy chodili aj do W., k jeho matke a sestre, po narodení dcéry už menej. Čo sa týka nehody,

vtedy bola sobota 16. 04. a mali ísť do W. na oslavu. Jej však prišla na návštevu rodina z Bratislavy (strýko s tetou), ktorá ešte maloletú nevidela. Milan si to ale rozmyslel a rozhodol sa, že pôjde do W. skôr a opraví si motorku, lebo ju chcel predávať a nehazardovať tak už so svojím životom. Milan teda odišiel a ona išla k rodičom za rodinou s tým, že jej mal zavolať, kedy pre nich príde, aby išli spolu P. W.. Poobede jej už ale volala Q. sestra H., či je doma, že ju prídu pozrieť. To jej už bolo zvláštne, ale povedala, že je u rodičov. Tam prišla Q. sestra s kamarátmi P. U. K. na aute, ktorí pochádzajú zo W. a pri plote, pred domom jej oznámili, Ž. Q. mal nehodu, ale že to nebola jeho vina. Hneď sa oprela o plot s tým, že hneď vedela, že to nie je dobré. Všetci išli pre veci a potom aj s malou šli do Banskej Bystrice do nemocnice, kde asi dve hodiny čakali, kým im niekto prišiel povedať, čo sa deje. Zavolala ich zdravotná sestra k lekárovi, ktorý im roztraseným hlasom povedal, že Q. zomrel. Reagovala na to tak, že to nie je pravda, neverila tomu, bola z toho v šoku. Ráno sa rozlúčili, že sa opäť stretnú. Všetci išli do W., odkiaľ zavolala rodičov, aby pre ňu prišli. Večer, keď malá zaspala, všetci plakali. Vtedy ani nespala. Potom sa jeho sestry pýtala, či boli v nemocnici, keď Q. zomrel, na čo dostala odpoveď že áno. Ona pred nemocnicou čakala, chcela ho vidieť a potom sa aj s ním rozlúčiť. Prvotný šok bol veľký a trval možno aj rok. Dokonca všetky jeho veci nechala tak, ako keď vtedy z domu ráno odišiel. Asi tri mesiace nikomu nedovolila, aby niečo po ňom chytil. Chodila z bytu stále von, aby to nevnímala, lebo všetko jej ho pripomínalo. Kočikovala, prechádzala sa a plakala všade, kade chodila. Chodila s ňou občas aj mama. Ešte chodila kočikovať aj s takou kamarátkou, čo sa spoznali v nemocnici. Plakala stále, aj pred malou a aj to malo na ňu zlý vplyv. Prežívala žiaľ, smútok a stres. Všetko to pociťovala aj malá a aj dodnes je taká plačlivá. Vyhľadala pomoc, najprv chodila každý týždeň, teraz už menej. Dovolí si tvrdiť, že je to celoživotná ujma a trauma. Hľadanie nejakého nového partnera jej teraz ani na um nepríde. Ostali v tom byte samy dve. Snaží sa s tým vyrovnávať. Stále má platnú pracovnú zmluvu vo W. X., ale bude ju musieť ukončiť k dátumu, ako jej skončí aj rodičovská dovolenka. Nevie si predstaviť a nie je to ani možné, ani finančne, aby sa s malou presťahovala zo W. P. W. X.. Bude si tak hľadať prácu v okolí. Malú už zapísala aj do škôlky od septembra 2018, ale bola aj často chorá a nemá možnosť hľadať si prácu intenzívne. Vždy, keď niekam ide, musí dať malú rodičom. Vyštudovala environmentalistiku vo Zvolene, pričom vo W. X. pracovala na mestskom úrade ako referent životného prostredia. Je to ojedinelá práca a chcela by pracovať v odbore, ale ak to nepôjde, tak nebude trvať na tom, bude sa snažiť zamestnať. Q. jej v súčasnosti chýba, dovtedy jej pomáhal, plánovali, radili sa o starostlivosti o maloletú. Mali vyhladnutý dom v W., chceli sa tam presťahovať. Nemá sa s kým teraz rozprávať, chýba jej jeho podpora, opora. Chýba jej ako partner, priateľ. Malá G. bola v tom čase uplakaná, nekludná, robila scény. Maloletej to povedali, lebo ved' chodí do škôlky a vidí, že ostatné deti majú ockov. Tak sa aj ona pýtala na neho. Majú doma jeho fotku, kde ju drží na rukách, ako prišli z pôrodnice. Tieto fotky sú jediné, čo jej ostalo. Tam jej vysvetlila, že je to jej ocko a raz s tou fotkou aj spala. Chodí s ňou aj na cintorín, ku krížu, niekedy aj s mamou. Povedala dcére, že jej ocko je v nebičku, ale ona ešte len bude mať tri roky a nevie, čo to znamená. Zatiaľ sa na otca často nepýta, ale asi to začne, lebo G. má takú kamarátky a tá sa jej už na to pýtala, že či nemáme ocka. Ukázala jej, aby bola tíško, že sa o tom doma porozprávajú. Ešte jej to bude musieť vysvetliť a to bude znova ťažké. Je pre ňu ťažké byť na pojednávaní, rozprávať o tom znova, sedieť a počúvať, bola v rámci prípravy aj u psychologičky, aby to zvládla. Nie je to pre ňu ľahké, ale robí to pre svoje dieťa. Otca jej to už síce nevráti, ale aspoň nejaké finančné zadostučinenie by chcela pre ňu zabezpečiť.

14. Právna zástupkyňa žalobkyní v prednese uviedla, že trvá na podanej žalobe a vyjadrení. Má za to, že nebolo uskutočnené ospravedlnenie aj vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade, keďže jej priezvisko je iné. K ospravedlneniu tak došlo v podstate až na pojednávaní, teda so značným časovým odstupom. Majetkové pomery žalovanej v 1. rade sú pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy úplne irelevantné, pretože táto sa má odvíjať od závažnosti vzniknutej ujmy a od okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že žalovaná v 1. rade spôsobila dopravnú nehodu, ktorej následkom zomrel partner a otec žalobkyní. Týmto konaním žalovanej v 1. rade došlo k nezvratnej deštrukcii väzieb, pričom dovtedy žili v riadnom harmonickom a šťastnom partnerskom ako aj rodičovskom zväzku. Spoločne sa starali o domácnosť, plánovali svoju budúcnosť. Žalovaný v 2. rade je poisťovateľom a poukazujúc na rozsudok Súdneho dvora ako aj rozhodovaciu prax je pasívne vecne legitimovaný v tejto veci. Ospravedlnenie je možné považovať za morálnu satisfakciu, ale nie je postačujúca a to vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy. Ujma, ktorá im vznikla sa prejavila a aj sa bude prejavovať na ich živote. Žalobkyňa v 1. rade je maloletým dieťaťom, je smutná a nepokojná. Stratila otca vo veľmi nízkom veku. K smrti došlo nečakane a náhle. Nešlo o situáciu, že by človek také niečo očakával a sa na to pripravil. Bol to šokujúci zásah do ich práv. K. Q. R. mohol byť otcovským vzorom

pre žalobkyňu v 1. rade a bol partnerom žalobkyne v 2. rade, ktorej bol oporou aj po citovej stránke. Teraz už ale nemôže nijako rozvíjať danosti dieťaťa a starať sa aj o žalobkyňu v 2. rade.

15. Žalovaná v 1. rade úprimne oľutovala konanie, ktorého následkom zomrel pri dopravnej nehode Q. R., taktiež sa žalobkyňi v 2. rade ospravedlnila. Jej sa tiež zmenil celý život a dala by všetko za to, aby to mohla vrátiť späť. Veľmi ju to mrzí, ale nedokáže to už zmeniť. Nie je jej to ľahostajné. Nie je to tak, že by sa zmierila s tým, čo sa stalo, pretože pri nehode prišiel o život otec malej dcéry a partner. Ide to s ňou takisto celý život a aspoň sa snaží pochopiť, ako sa cítila žalobkyne. Veľa ľudí ju za skutok odsúdilo, ale ona to už nezmení a život nikomu nevráti. Ešte raz sa hlboko ospravedlnila, z celého srdca. Keby tie peniaze mala, tak by ich dala aj hneď teraz, aj keby mala so svojimi deťmi ostať na ulici. Ale ona ich skutočne nemá, nemá možnosť a šancu získať finančné prostriedky. Žije len z toho, čo zarobí. Platí bývanie a pôžičku. Pomáhajú jej aj rodičia, ktorí sú na dôchodku. Výživné na maloleté deti jej bývalý partner uhradza, má dve deti, desaťročné a štvorročné. Byt, ktorý mala vo vlastníctve, darovala sestre a následne došlo k jeho predaju. Mala úver, musela splatiť dlh, kde bola spoludržníčkou a tento byt vlastne slúžil na vyplatenie dlhov. Nevie vysvetliť, prečo sa to takto urobilo. Bolo to v čase tej nehody a tiež to bolo pre ňu ťažké, chodila ku psychológovi a tento predaj bytu za ňu riešila rodina, lebo ona toho sama nebola schopná. Povedala, že slová sú v tomto prípade už zbytočné. Všetko ju to mrzí a nie je deň, čo si na žalobkyňu v 2. rade a na maloletú nespomenie a na to, čo sa udialo. Nech robí čokoľvek, nech sa snaží na to nemyslieť, ale nedokáže život vrátiť späť. Vidí, že druhý rodič chýba, aj keď jej bývalý partner žije, ale deťom ho nahradiť tiež nedokáže.

16. Právny zástupca žalovanej v 1. rade sa v rámci prednesu v mene žalovanej v 1. Rade ako aj v mene svojom ospravedlnil za to, čo sa stalo. Súdu predložil a prečítal ospravedlnenie žalovanej v 1. Rade, ktoré sa nachádza v trestnom spise a ktoré žalovaná v 1. rade adresovala rodine R.. Tvrdil, že nie je pravdou, že by sa žalovaná v 1. rade nikdy neospravedlnila žalobkyňiam. Pokiaľ je aj v liste uvedené oslovenie „rodina Ostrolucká“ a žalobkyňa v 2. rade nemá také priezvisko, neznamená to, že sa neospravedlnila aj jej a že by svoje konanie neľutovala. Avšak táto rodina je pre žalovanú v 1. rade neznáma a nepoznala pomery v nej, preto má za to, že je potrebné pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy vziať do úvahy aj toto ospravedlnenie, ktoré bolo hlboko úprimné a taktiež celá situácia nebola jednoduchá ani pre žalovanú v 1. rade. Pokiaľ ide o samotnú dopravnú nehodu, táto nebola zapríčinená bezohľadným spôsobom jazdy, avšak bola dôsledkom ľudského zlyhania, ku ktorému dochádza v spoločnosti takmer denne. Žalovaná v 1. rade je zodpovednou osobou, samoživiteľkou dvoch maloletých detí. Pracuje u zamestnávateľa W. Z., kde má čistý mesačný príjem vo výške 600,00 Eur. Okrem toho poberá rodinné prídavky. Jej mesačnými výdavkami sú poplatky spojené s bývaním ako aj ďalší záväzok (úver), ktorý musí splácať za svojho bývalého partnera cca vo výške 240,00 Eur. Na tieto skutočnosti poukázal, hoci si je vedomý, že na výšku nemajetkovej ujmy nemajú vplyv osobné a majetkové pomery škodcu. Objektívne vzaté, nie je v silách žalovanej v 1. rade zaplatiť požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa jeho názoru je umením spravodlivosti a závisí to aj od úvahy súdu, aby jedna ujma nestriedala ďalšiu, pretože ak by bola žalovaná v 1. rade povinná nahradiť nemajetkovú ujmu, dostala by sa do nepriaznivej životnej situácie. Nechce ale tým tieto dve ujmy porovnávať. Samozrejme, cena ľudského života je nevyčísliteľná. Určite je potrebné prihliadať aj na okolnosti prípadu ako aj okolnosti na oboch stranách. Rozhodnutia súdov sú v rámci náhrady nemajetkovej ujmy rôzne, sú priznávané aj podstatne nižšie sumy. Záleží teda na konkrétnom prípade, a preto považuje v prejednávanej veci požadovanú výšku nemajetkovej ujmy za neprímeranú. Na rozdiel od žalovaného v 2. rade má jednoznačne za to, že v konaní je daná jeho pasívna vecná legitímácia vychádzajúca z rozsudku Európskeho súdneho dvora ako aj rozhodnutia ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je krytý práve povinným zmluvným poistením v zmysle zákona o PZP. Vyjadril obavu, že akákoľvek dodatočná lehota alebo dohoda na plnení nemá v tejto veci väčší význam, pretože akékoľvek plnenie zo strany žalovanej v 1. rade je nateraz nemožné. Žalovaná v 1. rade nemá z čoho finančné prostriedky uhradiť. Nie je to o tom, že by sa svojim povinnostiam vyhýbala, ale objektívne to z jej pohľadu možné nie je. Navyše by bol rozsudok zaväzujúci na plnenie len v tej rovine, že by nemohlo dôjsť k vymoženiu tohto plnenia, teda nedošlo by ani k jeho vykonaniu. Tiež uviedol, že nie je predsa možné, aby sa aj žalovaná v 1. rade v dôsledku plnenia ocitla doslova na ulici. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí vychádzať aj z okolností prípadu, pričom táto je len sekundárna. Žalobkyňa v 2. rade je síce matkou žalobkyne v 1. rade, ale nie je manželkou či spolubývajúcou osobou v zmysle Občianskeho zákonníka. Aj žalovaná v 1. rade je mladou osobou, snaží sa do spoločnosti zaradiť, byť príkladným človekom a starať sa o dve maloleté deti. Navrhol, aby súd využil moderačné právo a znížil výšku požadovanej nemajetkovej ujmy a vzal do úvahy aj úprimné ospravedlnenie žalovanej v 1. rade.

17. Právny zástupca žalovaného v 2. rade sa v celom rozsahu pridržiaval písomných vyjadrení. Naďalej namieta nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pretože nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia. Ústavný súd v uznesení sp. zn. III. ÚS 666/2016 vybočil z kompetencie, ktorú mu priznáva zákon a toto rozhodnutie neobsahuje ani tzv. ratio decidendi. Výška požadovanej nemajetkovej ujmy je neprímeraná a to aj vzhľadom na skutočnosť, že konanie žalovanej v 1. rade nebolo až takým závažným porušením dopravných predpisov, avšak nastali horšie následky. Ďalej je potrebné vziať do úvahy aj osobu žalovanej v 1. rade, že sa ospravedlnila, čím je splnená morálna satisfakcia. V prípade, že by súd dospel k záveru, že je daná aj jeho pasívna vecná legitímácia, navrhol, aby bolo uplatnené moderačné právo a výška nemajetkovej ujmy primerane znížená. Jedná sa o nedbanlivostný trestný čin, ktorým došlo k usmrteniu Q. R.. Žalovaná v 1. rade oľutovala svoje konanie, bola za to odsúdená. Zákon predpokladá určitú intenzitu zásahu do osobnostných práv toho, kto žiada o nemajetkovú ujmu. Je otázne, či takýto zásah žalobkyňa v 1. rade vôbec vníma. Je však toho názoru, že doterajšie ospravedlnenie je postačujúce a žalobu navrhol preto zamietnuť.

18. Svedkyňa H. J. S., sesternica zosnulého Q. R., uviedla, že žalobkyňa v 2. rade je jej spolužiačkou zo strednej školy, je jej kamarátkou a teraz aj súčasťou rodiny. S Q. sa zoznámila Q. na ich svadbe dňa 08. 09. 2012. S manželom chceli dať Q. dokopy s iným mužom, lebo vtedy bola Q. rozídená po dlhodobom vzťahu, ale zasadací poriadok urobili tak, že Q. sedela s jej sestrou a teda aj bližšie k Q.. Oni sa počas svadby rozprávali a aj sa stretli a stretávali. Q. jej občas o Q. i aj povedala, že bol za ňou, že ju bol odprevadiť. Keď bola Q. tehotná, tak W. Q. ju navštívili. Aj potom po pôrode. Keď boli u nich, tak bolo vidieť, že sú spolu šťastní. Q. bola usmiate a aj Q. bol taký spokojný. Bol starostlivý, zaujímal sa o Q., o malú dcéru. Bol za nimi v pôrodnici. Po nehode sa stále stretávajú podľa možnosti, majú vo zvyku dať si na Vianoce darčeky. Q. Q. D. V. X. W. B. W., K. V. R. D. W. W. vníma, že otec musí chýbať aj malej G., lebo keď jej syn príde zo škôlky domov, tak sa sám pýta, kde je ocko. Takže si myslí, že aj malá G. to tak pociťuje. S MU. sa snaží komunikovať normálne, o bežných veciach. Na tú nehodu a na Q. a sa jej pýtať nechce, lebo slzy hovoria za všetko. Myslí si, že s Q. mohli byť celoživotnými partnermi, lebo si sadli. Q. bol veľmi dobrý človek, šikovný, nepil a nefajčil. Do všetkého sa rozumel, bol veselý. Vždy, keď prišiel, rozosmial celý náš dom. Určite sa tešil na narodenie dcéry, staral sa o ňu. Vzťah k deťom Q. mal pekný, vedel sa s nimi zahrať. Q. by bol dobrým otcom, bol by dobrým príkladom, lebo nepil, nefajčil. Bol veselý a vedel by vyčariť úsmev na tvári aj svojej dcére. Bol pracovitý a zodpovedný, čo je tiež dobrý vzor pre dieťa.

19. Svedkyňa Q. P. Z., matka žalobkyne v 2. rade, potvrdila, že dcéra sa s Q. zoznámila na svadbe jeho sesternice. Vedela, že sa s niekým stretáva, ale keďže dcéra už bola dospelá, tak sa jej nevyptovala na podrobnosti. Chodievala do W. X. do práce a cez víkendy sa vracala, takže jej to došlo. Potom to na chvíľu prestalo, ale po čase sa to znova obnovilo. Dcéra chodievala počas víkendov späť, často telefonovala a potom im už aj povedala, že má priateľa. Po čase sa dozvedela, že bude aj starou mamou. Tešili sa, lebo ide o prvé vnúča. Kým nebola G. K. a svete, tak sa stretávali, koľko sa mohli. Q. im bol predstavený, mali spoločný obed. Keď bol u nich, pomáhal aj manželovi, napr. ukladať drevo. Celá rodina ho spoznala, chválili si ho, aký je milý, pracovitý. Bol aj vtipný. Myslí si, že jej aj veľa pomáhal. Zariaďovali si aj izbu v byte na W., malej chystal postieľku, natieral ju, šmirgľoval. V decembri už začali bývať spolu v byte, chodili k nám. Q. n. varil, púšťal sa aj do jedál, ktoré ani ona nevarí. Zaujímal sa aj o recepty, staral sa o dcéru. Dcéra už mala taký vek, že to dieťaťko si aj želala, takže keď sa to podarilo, tak bola aj ona šťastná. Vie, že si pozerali nejaký starý dom v W.. Myslí si, že dcéra bola vo vzťahu s Q. spokojná a šťastná. Celá žiarila. Problém bol, keď musela odísť do práce do W. X., videla, že by bola najradšej ostala doma. Ale inak sa to nedalo. V tú noc, keď sa G. narodila, mala asi najhoršiu črevnú chrípku, takže do nemocnice nemohla ísť za dcérou. Vie, že Q. tam chodil celý čas. Doma im pripravil prekvapenie, povešal všade balónky, farebné papiere s nápisom „vitajte doma“. Ona by ani nečakala, že chlap by mohol byť až taký romantik, ako bol Q.. Vzhľadom na to, akú mal pracovnú dobu, veľa času trávil doma, staral sa, varil, staral sa aj o domácnosť. Malú kúpil, vozil ich, chodili spolu na prechádzky alebo zobral malú na prechádzku aj sám. Vtedy, keď sa stala tá nehoda, bola dcéra s malou G. u nich. Keď jej to prišli povedať, všetci dúfali, že to nie je to najhoršie. Ale, keď zavolala, že Q. zomrel, bolo to hrozné. Všetci plakali. Museli pomáhať, nedať na sebe ten žiaľ tak vidieť. Bála sa aj o dcéru, aby nestratila mlieko. Bola to jediná výživa pre G.. Chodievali spolu na prechádzky. Prežili nejakú pohreb, ale dcéra ďalej chudla. Dohovárali jej. Striedali sa pri nej s manželom. Myslí si, že sa s Q. k sebe hodili. Bol citlivý, bolo vidieť, že má rád dcéru a malú G.. S deťmi to vedel. Ak by mala porovnať manžela W. Q., tak jej manžel nevedel, ako má chytiť dcéru. Ale Q. dokázal so G. robiť všetko, prebaliť, okúpať. Pre

G. by bol Q. dobrým otcom. G. vidí na fotkách svojho otca, ale má ešte málo rokov, nechápe to ešte. Ale nedávno jej malá povedala, že mamka (dcéra) plakala. Určite vidí, že ostatné deti majú aj ockov.

20. Svedok H.. X. Z., otec žalobkyne v 2. rade, uviedol, že dcéra sa s Q. spoznala na istej svadbe. Spriatelili sa, začali sa stretávať, neskôr sa zblížili a postupne navštevovali už aj ich. Plánovali spolu žiť, svadbu. Nasťahovali sa do spoločného bytu. Prišla na svet aj G.. Všetko dobre fungovalo, rozumeli si. On bol veľmi potešený, že sa dcéra zoznámila s Q.. Má dve dcéry, manželku a v tom čase mal aj mamu, ktorá bola vážne chorá. Jednej dcére diagnostikovali rakovinu a následne do toho všetkého ešte prišla aj táto tragédia. Q. mal zhodou okolností drevársku školu ako on a prerábал vtedy dom. Q. mu veľmi pomáhal. Plánovali si kúpiť dom v W., takže aj on by mu bol pomohol. Táto tragédia všetko zmenila. Všetko je iné, ako malo byť. Nevie si predstaviť, ako to bude ďalej a do toho ešte príde G., ktorá začne vnímať svet a aj to, čo sa stalo, že nemá otca. Terajší život je stále tou tragédiou ovplyvnený. Dcére nedovolí stále ani šoférovať, lebo sa o ňu bojí. Chodí k psychoterapeutovi. Pokiaľ ide o vzťah dcéry s Q., bolo všetko na poriadku. Mal zamestnanie, kde síce robil na zmeny, aj v noci. Ale aj tak to bolo v poriadku. Mali spolu byť na W.. Zúčastňovali sa rodinných akcií. Chodili aj do W.Í., aj oni, keď mali čas. Z druhej strany to bolo náročnejšie, lebo Q. mama robila tiež na zmeny, nemal už otca, takže ona mala na všetko menej času. Q. zomrel otec, keď bol ešte malý. Q. sa o dcéru staral, pomáhal jej, varil. Plánovali spolu budúcnosť, vedel športovať. O malú G. sa staral, vedel sa s ňou tešiť. Bláznili sa spolu. Slovom sa ťažko vyslovuje, čo sa stalo. To nepochopí ten, kto také niečo nezažil na vlastnej koži alebo na rodine. Stratá bola a je na celý život. To, čo sa stalo, sa nedá nahradiť. To je navždy. On je už dôchodca, takže sa snaží dcéru s malou G. vozíť on, kam potrebujú. Všetci pomáhajú. Ona bude už tou stratou ovplyvnená. Čas možno zahojí všetky rany, ale je to ťažké, a je to len taká fráza. Čo on Q. poznal, videl len pozitíva. Bol zodpovedný, mal jasné plány, vedel, čo v živote chce. Bol to prvý chlap v rodine po ňom a konečne bol v rodine niekto normálny, kto pomohol, postaral sa. Predtým dcéra mala partnera, ale fungovali v O.. Q. sa videl vo svojej dcére. Pokiaľ nebol v robote a nepomáhal doma v W., bol s dcérou a malou G.. Q. stratil otca, keď mal asi dvanásť alebo trinásť rokov. Šťastie má človek, keď má rodičov aj po tridsiatke a on o neho prišiel skoro a určite sa to prejaví na človeku.

21. Svedkyňa H.. J. Z. je sestrou žalobkyne v 2. rade. Potvrdila, že sa s Q. sestra zoznámila na svadbe. Majú spolu bližší a dôvernejší vzťah ako sestry. Q. nemala ešte spracovaný predchádzajúci vzťah a rozchod, takže zo začiatku sa kontaktovali s Q. najmä cez sociálne siete. Znova sa stretli K. W. na koncerte a odvtedy sa už stretávali, pričom v novembri 2014 už spolu chodili. Q. mala rada od začiatku, ale chcelo to čas, kým to aj ona pochopí. Brali to od začiatku vážne. Na W.i mali Q. známym, chodili spolu teda aj tam. Plánovali spoločnú budúcnosť, chceli si kúpiť dom v Sebedíne. Do toho Q. otehotnela, z čoho mali veľkú radosť. Q. bol samostatný, vedel sa o všetko postarať a zariadiť. Bol starostlivý. V byte na Sliachi sa tiež o všetko staral, ona s nimi aj bývala, ale potom ochorela stará mama, tak ona išla k nej a ostali v byte na Sliachi sami. Vychádzali spolu výborne. Vozil ju k lekárovi, chodil na nákupy. Dokonca bol taký, že ešte bol ochotný aj iným nakúpiť, keď išiel on. Pomáhal celej rodine. Všetko okolo G. zabezpečoval, staral sa aj o sestru, lebo po pôrode mala nejaké problémy. Keď bol v nočnej on, tak vtedy prišla ona. Ale inak vedel všetko zariadiť. Aj počas pôrodu bol s ňou, pomáhal jej a aj potom. Všetci v rodine mali vtedy črevnú virózu, takže do nemocnice chodil len on. Vždy im všetko porozprával, ako sa majú. Tragédiu prežívala sestra veľmi ťažko. Asi tak, ako by ju prežíval každý, komu by sa to stalo. To sa nedá celé spracovať. Určité veci sa dajú vytesniť, ale malá G. ostane bez otca navždy. Sestra sa nemá teraz s kým poradiť, nemá sa o koho oprieť. Musela si poradiť sama, vyhľadala pomoc psychológa. Ako rodina sa jej snažia pomáhať, ale nedá sa pomôcť so všetkým. Takže sestre Q. určite veľmi chýba. Na všetko treba čas. R. Q. sa veľa rozprávali, ale v tom byte bolo ťažko aj vôbec existovať a aj ťažko sa rozprávať bez toho, aby na to človek nemyslel. Lenže bola tu G. a človek musel fungovať aj kvôli nej, pretože mala svoje potreby ako dieťa. Sestra sa musela postarať o dieťa denne, 24 hodín, ale už sama, bez podpory, pričom dieťa bolo odkázané len na ňu. Všetci plakali. S Q. bola šťastná, tešila sa s ním na budúcnosť, na svadbu. Mali ju mať, keď bude mať G. rok, aby si to aj oni dvaja užili. V tehotenstve mala problémy, bolo podozrenie, že dieťa by mohlo byť zdravotne postihnuté. Vždy bol pri nej, dalo sa o neho oprieť. Chodili spolu aj po výletoch, potom aj s malou G.. On vedel všetko. So všetkým pomohol, prebaľoval aj malú G.. Ako rodina vtedy riešili aj to, že mali ťažko chorú starú mamu, ktorá neskôr aj zomrela, takže sa museli starať aj o ňu a vtedy im Q. povedal, aby sa nebáli, že on sa postará o Q. U. G.. Prežil so sestrou aj zápal bradaviek, kedy mala Q. vysoké horúčky, nemohla kojiť. Malá G. zasa mala brušné koliky, masíroval jej bruško. Ale to všetko zvládol, bol starostlivý ocino. Chodil s nimi k lekárovi, fungovali ako samostatná domácnosť. Q. by bol veľmi starostlivý otec. Nevie posúdiť, aký by bol partner, ale k sestre sa vždy správal pekne, vôbec neprijímal takú pomoc, lebo vždy vravel, že oni

si poradia, každý mal toho dosť. Ale on dokonca aj vtedy chcel pomáhať iným, on sa rozdával aj pre iných. G. vie, kto je jej otec, ale je ešte malá. Povedalo sa jej, že ocko je v nebičku, nepýta sa. Teraz je zvyknutá u nich, ale keď bude chodiť do škôlky a bude vnímať to, že ostatné deti majú otcov, tak vtedy to asi začne vystupovať.

22. Svedkyňa H.. X. R. pozná žalobkyňu v 2. rade od malička. Ich staré mamy bývali v jednom bytovom dome, ony dve zasa v jednom meste, chodili spolu na základnú školu. Intenzívnejšie komunikujú odvtedy, čo na rovnako otehotneli. Medzi ich deťmi je trojdňový rozdiel. Vtedy zistila aj to, že s kým Q. žije a s kým čaká bábätko. Q. stretla prvýkrát v pôrodnici, kde videla, ako sa o ňu krásne stará, ako sa teší z bábätko. Videla, že to medzi nimi funguje a tešia sa spolu. Potom ho ešte videla aj posledný deň, keď prišiel do pôrodnice pre nich. Išli domov, od fotili sa a mal už aj pre malú náušnice. Ony dve viac menej riešili spolu tehotenstvo, aké má pozitíva a negatíva. Potom sa s Q. stretávala, vedela, že má problémy s kojením, ale aj to, že boli s Q. šťastní, že sa tešili. Q. kúpil aj malú G.. Staral sa o nich. Dva dni po tom, ako sa to stalo, jej zavolala, či nejdú spolu kočikovať a vtedy sa to dozvedela. Išli spolu von, Q. strašne plakala a všetko jej to povedala. Potom sa aj častejšie rozprávali R. Q., čo spolu robili, ako trávili čas, o ich plánoch. Pochopila, že Q. bol úžasný človek. Q. rozprávala o ňom len pozitívne. Postupom času sa snažila rozprávať s Q. o niečom inom, aby na to nemyslela. Ale vidí na nej, že Q. trpí. Keď idú spoločne viaceré rodiny von, zoberú aj partnerov a vtedy je vidieť, že Q. je to všetko ľúto.

23. Svedkyňa H.. Q. B. pozná žalobkyňu v 2. rade z pôrodnice, rodila o dva dni neskôr. Jej sa narodil syn. Videla, že za Q. chodí jej partner. Q. ju s ním zoznámila. Pôsobili na ňu veľmi dobre, mala pocit, že sú roky manželia, Videla, ako sa stará aj o malú G., ako sa na ne pozerá. Pekne spolu komunikovali. Z nemocnice sa stretli, ale to už v podstate bolo po tej nehode. Takže Q. odvtedy nevidela a keď zbadala Q., bola dosť v zlom stave. Nepýtala sa jej na to, nedalo sa o tom s ňou rozprávať. V podstate ani nemala odvahu, lebo sama je matkou dvoch detí a ona si ani nedokáže predstaviť, že by sa také niečo stalo jej. Q. bola utrápená, dosť zle sa na ňu aj porezalo. Q. o tom nedokázala rozprávať. Ako z partnerov mala z nich dobrý pocit, videla, že sa ľúbia a on partnerke pomáhal. Videla, že je šťastný, že má dcéru.

24. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

26. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Podľa § 2 písm. g) zákona o PZP na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

29. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

30. V prejednávanej veci súd skúmal vecnú legitímáciu strán sporu, pričom dospel k záveru, že na strane žalobkyň je daná aktívna vecná legitímácia a rovnako je nepochybne daná aj pasívna vecná legitímácia žalovanej v 1. rade. Nebolo sporné, že žalovaná v 1. rade spôsobila dopravnú nehodu, pri ktorej utrpel Q. R. zranenia, ktorým neskôr aj podľahol. V čase dopravnej nehody bol Q. R. otcom maloletej žalobkyne v 1. rade, o čom svedčí rodný list, ale aj zhodné výpovede žalobkyne v 2. rade a svedkov. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 2. rade, táto bola partnerkou nebohého Q. R.. Po právnej stránke nebola ani jeho manželkou a ani spoluzijúcou osobou, a to z dôvodu, že v spoločnej domácnosti bývali len od decembra 2015, pričom k tragickej dopravnej nehode už došlo dňa 16. 04. 2016. Napriek tomu niet pochyb o tom, že

žalobkyňa v 2. rade žila s Q. R. v harmonickom, šťastnom a najmä dlhotrvajúcom vzťahu. Skutočnosť, že nežili v jednej spoločnej domácnosti, neznamená, že si navzájom boli osobami blízkymi (v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka), ale najmä to neznamená, že žalobkyňa v 2. rade pociťuje stratu partnera ako hlbokú, nezvratnú, ničím nenahraditeľnú, a teda konaním žalovanej v 1. rade došlo k zásahu aj do jej osobnostných práv, ktoré sú chránené v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka. Už len z ľudského hľadiska nemožno žalobkyni v 2. rade pričítať v jej neprospech to, že so zosnulým neuzavrela manželstvo, lebo čakali bábätko, pričom v tehotenstve mala problémy a svadbu ako výnimočný spoločný okamih si chceli aj užiť, a navyše vzhľadom na ich pracovné povinnosti a zamestnanie nemohli okamžite bývať v jednej spoločnej domácnosti. Nie je bez významu fakt, že v súčasnej spoločnosti sú takéto vzťahy pomerne bežné, nie sú už ničím výnimočným. Prirudzene, vychádzajúc z minulosti, by bolo možno iné, keby si najprv našli spoločné bývanie, zosobášili sa a až následne sa tešili zo spoločného dieťaťa. Život je však reálnejší a hlavne nepredvídateľný a nesleduje to, o čom si myslíme, že by to tak malo byť. Takto tomu bolo aj v tomto prípade, ale nie je to o nič menej (či aj viac), ako by to možno zodpovedalo spoločensky dlhodobejšie zaužívaným predstavám o vzťahoch. Je pravdou, že by žalobkyňa v 2. rade nebola aktívne vecne legitimovaná v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka, avšak prejednáváná vec sa netýkala zásahu do práv zosnulého (Q. R.), ale týkala sa zásahu do osobnostných práv žalobkyň v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v 1. rade, táto je nepochybne a aj nesporne daná, a to aj vzhľadom na odsudzujúci trestný rozsudok, pričom súd je viazaný tým, že bol spáchaný trestný čin, čomu v tomto prípade tak aj bolo.

31. Žalovaný v 2. rade namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie vychádzajúc z toho, že z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je krytá nemajetková ujma, ale iba reálna škoda. Nepochybnil, že je poisťovateľom žalovanej v 1. rade. Neakceptoval však závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 22/12 a ani ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov, nakoľko v praxi sa vyskytujú aj iné právne názory a rozsudok súdneho dvora treba vnímať komplexne a nie z neho vyberať (bez súvislosti) len určité závery.

32. Nemožno ignorovať fakt, že aj v rozhodovacej praxi slovenských súdov existujú rozdielne názory, hoci ten, že z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nemožno hradiť aj nemajetkovú ujmu, je určite menšinovým. Vychádza z predpokladu, že ak by sa z tohto poistenia mala hradiť aj nemajetková ujma, zákonodarca by túto skutočnosť výslovne uviedol aj v texte zákona. Avšak zo znenia zákona o PZP vyplýva to, že za z poistenia uhrádza len škoda. Rovnako sa argumentuje aj tým, že povinným subjektom je len ten, kto neoprávnený zásah spôsobil, pričom takýmto subjektom nie je poisťovňa. Uvedené má síce svoju logiku, avšak vychádza len z gramatického výkladu zákona, čo nie je spravodlivé. Každý právny predpis má aj svoj účel, niektoré aj svoju históriu (vznik v určitom spoločenskom či politickom priestore alebo pre určitý „cieľ“), ale všetky právne predpisy treba vnímať aj v súvislostiach.

33. Zákon o PZP nemôže byť výnimkou. Prevádzkou každého motorového vozidla môže byť spôsobená škoda, avšak nielen škoda materiálna, ale aj tá nemateriálna. Bohužiaľ, nie je ničím výnimočným, že takouto prevádzkou motorového vozidla sa spôsobí smrť alebo vážne (ťažké) poškodené zdravie, ktorých dôsledkom sú ale aj tak nezvratné následky v podobe sťaženého života, postihnutia či smrti. Na tomto mieste je teda potrebné uviesť, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nahradiť len škodu materiálnu, bol by to nepochybne v zákone výslovne uviedol. Inak by (v prípade smrti) nemalo žiadne opodstatnenie ďalšie ustanovenie tohto zákona o poškodenom, ktorý je oprávnený uplatniť si nárok z poistenia. Kto iný si po poškodenom z poistenia zodpovednosti za škodu môže uplatniť nárok, ak to nie je niekto z pozostalých. Samozrejme, Občiansky zákonník pre prípad smrti odškodňuje aj inak (viď § 448 - pozostalostná úrazová renta alebo § 449 ods. 2 - náklady spojené s pohrebom). V tomto prípade však vždy ide o škodu materiálnu. Zo žiadneho právneho predpisu ale nevyplýva, že by z poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nebolo možno uhradiť aj nemajetkovú ujmu, ktorá je upravená vo všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Škodou na zdraví predsa nemusí byť len poškodenie zdravia, pretože spôsobením takejto škody môže dôjsť aj k ďalšiemu následku - k zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, kedykoľvek a v akejkoľvek situácii, a pokiaľ je takýto prípad aj zo zákona poistený, musí byť tento následok z takého prípadu aj krytý a hradený z poistenia. Iný záver nevyplýva ani z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 22/12 (S. Z. proti Y. V., O. Z.) zo dňa 24. 10. 2013. Či ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 666/2016 vybočil

zo svojej kompetencie, nie je v právomoci súdu prvej inštancie vôbec posudzovať a ani sa zaoberať. Rovnako také oprávnenie neprináleží ani žalovanému v 2. rade.

34. Je pravdivým tvrdenie žalovaného v 2. rade, že sudcovia sú nezávislí na jednej strane a na druhej viazaní (okrem iného) zákonmi. Takisto je pravdivým tvrdením aj to, že strany majú právo legitímne očakávať spravodlivé rozhodnutie a to aj tak, že v obdobných prípadoch má súd postupovať rovnako. Toto právo patrí všetkým stranám sporu, a teda v prejednávanej veci aj žalobkyniam, ktoré argumentujú skutkovými tvrdeniami ako aj právnym posúdením svojho nároku, tento riadne a včas uplatnili a prihladnuc na zaužívanú prax súdov očakávajú rozhodnutie vo veci, ktoré nebude prekvapivým.

35. Nemajetková ujma nie je samostatným nárokom vyhraneným voči škode, ale je to iba jeden z druhov škody. Nakoľko účelom zákona o PZP je zabezpečiť prostredníctvom povinného zmluvného poistenia náhradu všetkých škôd, ktoré môžu byť dopravnou nehodou spôsobené v celom rozsahu, nie je žiadny rozumný dôvod pre odlišné posudzovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a iných typov a druhov škôd a to najmä s ohľadom na systematické súvislosti a princíp bezrozpornosti právneho poriadku ako logického a konzistentného celku vrátane jeho teleologického a axiologického pozadia (účelov, hodnôt a právnych princípov). Všetky druhy a formy škôd, nemajetkovú ujmu nevynímajúc, by pritom z hľadiska rozsahu uspokojenia nárokov z povinného zmluvného poistenia mali byť posudzované rovnako vzhľadom na ich rovnakú reparačnú a reštitučnú povahu, preto medzi nároky uspokojované podľa § 4 zákona o PZP z povinného zmluvného poistenia je potrebné zaradiť na základe analógie aj nemajetkovú ujmu. Čo sa týka eurokonformného výkladu, v zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 22/12 povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Preto ak náš právny poriadok uznáva pravidlo, že osoba, ktorá zavinila dopravnú nehodu, je povinná okrem nárokov upravených v § 420 a nasledujúce Občianskeho zákonníka zaplatiť aj nemajetkovú ujmu podľa § 13 Občianskeho zákonníka, potom takýto nárok musí byť tiež uspokojený z povinného zmluvného poistenia. Nakoľko nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rámci zodpovednosti žalovanej v 1. rade ko poisteného v našom vnútroštátnom poriadku upravený je (§ 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka), preto v prípade jeho vzniku musí byť uspokojený z povinného zmluvného poistenia.

36. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je súd aj v tomto prípade presvedčený a dospel k záveru, že aj žalovanému v 2. rade patrí pasívna vecná legitímácia. Podľa názoru súdu zároveň nie je potrebné podrobne uvádzať a právne rozoberať či posudzovať to, čo je v judikatúre slovenských súdov (súdov prvej inštancie a odvolacích súdov) ako aj vyšších súdnych autorít (najvyššieho súdu a ústavného súdu) ustálené a postačí v podrobnostiach na tieto odkázať (viď žalobkyňami citované rozhodnutia alebo aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/352/2017 zo dňa 15. 08. 2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/18/2018 zo dňa 09. 10. 2018 a takisto aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 7Cdo/170/2016).

37. Keďže z právneho hľadiska súd považuje žalobu za dôvodnú a nárok správne uplatnený, v ďalšom je potrebné zaoberať sa samotným zásahom do osobnostných práv žalobkyň a tiež skutočnosťou, či ide o zásah tak vážny, dosahujúci takú intenzitu, že je na mieste priznať žalobkyniam nemajetkovú ujmu aj vo forme finančného zadošťučinía.

38. Hoci žalobkyne tvrdili, že sa žalovaná v 1. rade ani neospravedlnila, neukázalo sa to ako pravdivé. Žalovaná v 1. rade preukázala písomné ospravedlnenie adresované rodine R. a na pojednávaní úprimne oľutovala svoje konanie a opätovne sa ospravedlnila priamo žalobkyni v 2. rade. Takisto nie je bez významu ani to, že žalovaná v 1. rade bola za svoje konanie aj odsúdená a uložený trest domáceho väzenia už vykonala. Samozrejme, nič z uvedeného nenahradí ľudský život a žiadne konanie nezvráti a nezmení následky tragickej udalosti zo dňa 16. 04. 2016, pri ktorej prišiel o život mladý človek, pracujúci, zodpovedný, obetavý, tešiaci sa zo života a v prvom rade milujúci otec, partner či syn. Nech bol jeho životné cesty či osud vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade akokoľvek dlhé či krátke v časovom ponímaní, je nepochybné, že išlo o harmonický, stály a láskou naplnený vzťah dvoch dospelých ľudí, pre ktorých narodenie spoločnej dcéry bolo krásnym začiatkom ich budúceho plánovaného spoločného života. Nebolo pochyb o tom, že nebohý Q. R. bol obľúbený aj v rodine žalobkyne v 2. rade, pre ktorú prítomnosť nebohého v živote ich dcéry, sestry či kamarátky bola prínosom nielen po stránke fyzickej, ale najmä duševnej. K. Q. R. bol žalobkyni v 2. rade veľkou oporou, priateľom a partnerom, životnou

láskou, osudom (ako to sama nazvala). Bol pre ňu všetkým, pričom nezhody medzi sebou nemali. Boli vnímaný ako šťastný a milujúci pár, pôsobili vyrovnané a zodpovedne. Q. R. bol však aj zodpovedným, starostlivým a pracujúcim človekom, ktorý zabezpečoval rodinu aj po materiálnej stránke. Venoval sa jej vo všetkom, nepomáhal len priamo sebe, ale bol aj ochotný a obetavý. Plnohodnotne žil svoj mladý život, pričom sa rozhodol darovať život aj svojej dcére G.. Nešlo o neplánované tehotenstvo, ale o zodpovedný prístup k rodičovstvu, zväžiac všetky radosti a starosti, ktoré so sebou prináša. Jeho vzťah k deťom bol krásny, vedel sa s nimi zahrať, rozveseliť ich. Pre svoju dcéru G. bol navyše aj istotou a chránil ju v akejkoľvek situácii. Staral sa o ňu, keď bola chorá, bol pri jej pôrode ako aj pred ním, prežíval so žalobkyňou v 2. rade všetky emócie, všetky priaznivé aj nepriaznivé stránky tehotenstva a materstva. Bol oporou žalobkyni v 2. rade, cez ktorú bol tak oporou aj žalobkyni v 1. rade. V stave, keď boli smutné ich rozveseľoval. Išlo teda o človeka, pre ktorého šťastie iných bolo väčším šťastím ako jeho vlastné šťastie, aj keď práve táto jeho vlastnosť mu zabezpečila to, že sám bol v živote šťastný. Hoci má každý starosti a nepochybne ich mal aj Q. R., javí sa nebohý aj v očiach súdu ako jedinečný človek, ktorý bol dobrým, obetavým, pracovitým a zodpovedným. V žalobkyni v 2. rade našiel človeka, s ktorým zdieľali spoločné záujmy, a teda ich vzťah nebol poznačený rozpormi či nezhodami. Žalobkyňa v 2. rade dôverovala, verila a spoliehala sa na svojho partnera vo všetkom, bežnom aj mimoriadnom, dobrom aj zlom, ľahkom aj ťažkom. Je otáznne, akým otcom by bol v skutočnosti, no jeho dovtedajší život ako aj jeho osobnosť nemôže viesť k inému záveru ako k tomu, že by bol otcom starostlivým, milujúcim a najmä svojim vlastným životom by bol tým najkrajším príkladom pre svoje dieťa - dcéru G.. Aj keď o otca prišla žalobkyňa v 1. rade skoro, v podstate ho vôbec nepoznala, jeho stratu vnímať určite bude. Zrejme ju nevnímala v čase, keď k nej došlo, ale neznamená to, že si v súčasnej dobe neuvedomuje, že je bežné, že do rodiny patrí aj otec, pričom ten jej je „v nebičku“ a len na fotke. Žalobkyňa v 1. rade tak nikdy nebude cítiť jeho objatie, nikdy jej už nezahrá na gitare, nezaspieva. Nikdy sa o ňu nepostará, keď bude chorá, keď bude plakať a nikdy už nebude oporou aj pre jej matku. Jednoducho to nikdy nebude také, aké to každá zo žalobkýň očakávala. Strata otca a partnera je nenahraditeľná, je nezvratná a došlo k nej náhle, neočakávane.

39. Zaoberať sa tým, čo by bolo, keby Q. R. žil, pre rozhodnutie v tejto veci nie je až také podstatné a všetko by aj tak bolo len v rovine dohadov a domnienok. V čase, keď žil, ho poznala len jeho rodina, priatelia a známi. Ani žalovaným a ani súdu nebol známy a jeho stratu nie je možné pochopiť. Kým pre ostatných bol Q. R. človekom, pre žalobkyne nebol len človekom. Aj pre žalovanú v 1. rade sa situácia zmenila, keď v dôsledku jej nedbanlivostného konania prišiel o život mladý človek, pričom aj ona sama je mladá a navyše je matkou, takže vie posúdiť, aké miesto majú rodičia (otec a mama) pre deti. Je pravdou, že nech by žalovaná v 1. rade urobila čokoľvek, nič sa neodstane, nič sa nevráti do pôvodných kolají a nič nenahradí ľudský život, ani peniaze. Čokoľvek, čo by žalovaná v 1. rade urobila, nezmení to, že Q. R. zomrel.

40. Pre žalobkyne je prirodzene, nepostačujúce len trestné konanie, len konanie o nemajetkovej ujme, len odsúdenie či len oľutovanie a ospravedlnenie, pretože nič z toho im partnera a otca nenahradí. Nenahradí ho ani veľké množstvo finančných prostriedkov a ani menšie. Priznanie nemajetkovej ujmy im môže dočasne pomôcť preklenúť nedostatok finančného zabezpečenia chodu ich života, ale po vykonaní dokazovania súd dospel k záveru, že žalobu nepodali pre to, že majú nedostatok finančných prostriedkov. Z výpovede žalobkyne v 2. rade vyplynulo, že to robí pre dcéru a hoci peniaze jej otca nenahradia, len morálne zadosťučinenie nepovažuje za dostatočné.

41. Je nepochybné, že k morálnemu zadosťučineniu zo strany žalovanej v 1. rade vo vzťahu k žalobkyniam došlo. Táto sa ospravedlnila, viny sa nezbavovala a to, čo sa stalo, prijala ako nezvratný následok jej konania, pričom aj ona s týmto musí žiť a vyrovať sa. Aj ona má svoj život, ktorý nehodnotí ako ľahký ani bežný, ale snaží sa zo všetkých síl postarať o svoje dve maloleté deti. Zásah, ktorý do osobnostných práv žalobkýň nepochybne spôsobila, tak bol čiastočne zmiernený.

42. Čiastočne - znamená, že nebol zmiernený celkom a nebol ani celkom odstránený. Morálne zadosťučinenie sa súdu nejaví ako postačujúce. Ako bolo uvedené, zásah do osobnostných práv žalobkýň, bol vážny, neodvratný, deštruktívny, náhly, neočakávaný a prekvapujúci, avšak v tom negatívnom slova zmysle. Strata otca a partnera bola násilná, nie prirodzená. Nebola očakávaná. Q. R. bol mladý, pracoval. So svojím životom nehazardoval. Za hazardovanie sa nedá považovať ani to, že vlastnil motorku a na nej jazdil. Bol predsa zodpovedný a tak pristupoval aj k životu, vrátane svojho. Pri

nehode neporušil žiadne predpisy a ani pravidlá cestnej premávky. A práve týmto je splnená podmienka v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

43. Výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Závažnosť ujmy v rodinnom živote, v súkromnom živote a v citovom prežívaní žalobkyň možno posudzovať len z objektívnych hľadísk, pretože nie je reálne možno presne a empiricky zistiť, kto ako prežíva smrť blízkej osoby a do akej miery ho takáto okolnosť zasiahla v citovej oblasti a ako rýchlo a akým spôsobom je schopný sa s takouto udalosťou vyrovnáť, alebo aspoň čiastočne zmieriť. Nie je možné vziť sa do situácie žalobkyne v 2. rade, ktorej náhle zomrel partner, ktorého si plánovala vziať za manžela, porodila mu dieťa a s ktorým sa v sobotu ráno rozlúčila s tým, že sa neskôr poobede uvidia. Namiesto toho musela ísť poobede do nemocnice, kde v nevedomosti čakala, až kým jej nebolo oznámené, že jej milovaný muž zomrel. Mladý a plný života. Nie je možné sa ani vziť do situácie žalobkyne v 1. rade, ktorá v čase úmrtia jej otca mala len tri mesiace. Ako novonarodené dieťa si asi len ťažko mohla uvedomiť stratu okamžite, v tom čase. Napriek tomu si to začína uvedomovať teraz a len teraz začína chápať, že ona „ocka“ nemá, hoci ostatné deti v materskej škôlke áno. Že ona chodíva so svojou matkou na cintorín, hoci mnoho ostatných detí to nerobí. Že iné deti môžu otca chytiť za ruku, objat' a ona ho má len na fotke, jednej z mála.

44. Súd preto závažnosť ujmy, ktorá žalobkyniam vznikla, hodnotil z hľadiska objektívnych kritérií, ktoré bolo možné z vykonaného dokazovania zistiť, a to najmä z hľadiska príbuzenského pomeru medzi žalobkyňami a zosnulou osobou, ich vekom, z hľadiska ich vzťahov, skutočnosti, či boli jeden na druhého odkázaný či už nevyhnutnou pomocou, alebo vyživovacou povinnosťou, či žili v spoločnej domácnosti, v akom rozsahu a ako často spolu trávili čas a pri akých príležitostiach. V tomto súd vychádzal najmä z výpovede žalobkyne v 2. rade a šiestich svedeckých výpovedí najbližšej rodiny a dvoch svedkov, ktorí nie sú v rodinnom pomere k žalobkyniam. Je potrebné uviesť, že aj výsluch strany sporu či svedka je dôkazom ako každým iným, podlieha voľnému hodnoteniu dôkazov súdom a pokiaľ neboli výpovede významne spochybnené žalovanými a inými dôkazmi, nemal súd dôvod aj vzhľadom na bezprostredné vnímanie výpovedí a spôsob podania výpovedí jednotlivými svedkami a samotnou žalobkyňou v 2. rade dôvod pochybovať o ich pravdivosti.

45. Žiaden slovenský právny predpis neupravuje výšku nemajetkovej ujmy poskytovanú v takýchto prípadoch. Súd pri rozhodovaní o výške nárokov preto vzal do úvahy okrem vyššie uvedených skutočností a konkrétnych okolností života každej zo žalobkyň aj okolnosti, ktoré by mohli byť v týchto veciach akýmsi ukazovateľom na to, aby výška nemajetkovej ujmy bola v obdobnej veci poskytovaná v obdobnej výške. Istým spôsobom môže byť pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy návodom aj zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorý v ustanovení § 5 ods. 1 uvádza, že ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. V čase nehody bola výška minimálnej mzdy 405,00 Eur, pričom päťdesiatnásobok predstavuje sumu vo výške 20 250,00 Eur. V čase vyhlásenia rozhodnutia by bola táto suma ešte vyššia.

46. Z rôznych rozhodnutí súdov je možné zistiť, že väčšinou je vyššia náhrada nemajetkovej ujmy priznávaná rodičom či manželom (partnerom) a nižšia deťom. V tomto prípade už žalobkyne požadovali a uplatnili si náhradu nemajetkovej ujmy presne naopak, kedy maloletá G. žiadala priznať sumu vo výške 35 000,00 Eur a žalobkyňa v 2. rade ako partnerka sumu vo výške 15 000,00 Eur. Kým žalobkyňa v 2. rade svojím žalobným petitom neprekročila sumu, ktorá je priznávaná poškodeným násilnými trestnými činmi (je ale potrebné povedať aj to, že žalobkyňa v 2. rade nespĺňa zákonom predpokladané požiadavky pre vymedzenie poškodenej osoby a postavenie poškodeného nemala ani v trestnom konaní), žalobkyňa v 2. rade áno. Na druhej strane je však žalobkyňa v 1. rade po právnej stránke osobou oprávnenou pre vyživovaciu povinnosť, osobou blízkou a aj poškodenou. Nie je však bez významu ani to, že v čase nehody zásah do jej osobnostných práv nevnímala bezprostredne a priamo (predovšetkým vzhľadom na jej veľmi nízky vek), ale vnímala ho vtedy sprostredkované cez pocity matky a bola plačlivá, smutná, nepokojná. Nie je teda pravdou, že by stratu nepociťovala a že by táto strata otca nebola zároveň aj zásahom do jej osobnostných práv chránených Občianskym zákonníkom. Len skutočnosť, že bola v čase nehody nízkeho veku a že nedokázala svet okolo seba vnímať ako dospelý človek, nemôže mať za následok, že by nemala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Na druhej strane žalobkyňa v 2. rade nenapĺňa žiadnu z právnických definícií príbuzenského pomeru či vzťahu, nepochybné je však osobou

blízkou, pretože stratu partnera nepochybne vníma ako ujmu, ktorú ak by utrpel jej partner, dôvodne pociťovala ako vlastnú.

47. Z kritéria uvedeného v bode 45. odôvodnenia (s prihliadnutím na okolnosti uvedené v bode 46. odôvodnenia) súd vychádzal pri žalobkyni v 1. a 2. rade, konkrétne stupeň príbuzenstva, vek pozostalej osoby, vek zomrelého, intenzitu vzájomných väzieb a vzťahov v rodine. Pokiaľ ide o samotnú podstatu priznania náhrady nemajetkovej ujmy, tak ide o primeranú náhradu nemajetkovej ujmy, nie o úplnú, keď zásah do súkromného a rodinného života navrhovateľov sa objektívne ani vyčíslieť nedá. Absolútne už nejde o cenu života, ako to býva často prezentované. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť primeraná okolnostiam prípadu a slúži iba na zmiernenie ujmy, ktorú žalobkyne utrpeli. Z objektívneho hľadiska nemôže byť úplnou náhradou a zároveň nemôže slúžiť ani ako nástroj pomsty voči osobe, ktorá do osobnosti žalobkyň zasiahla, nemôže slúžiť ani ako nástroj na obohatenie sa, ani ako nástroj na ekonomickú likvidáciu.

48. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme priznanej žalobkyniam prihliadol súd aj na tú skutočnosť, že istou formou zadosťučinenia je aj odsúdenie žalovanej v 1. rade, jej ľútosť a ospravedlnenie. Výplatu sirotského dôchodku žalobkyni v 1. rade súd do úvahy nebral, pretože ide o tak osobitnú dávku sociálneho poistenia (vyplácanú len v prípade smrti rodiča), že jej zohľadnenie pri posudzovaní výšky nemajetkovej ujmy by sa javilo ako nespravodlivé, keďže v skutočnosti je v podstate len akousi náhradou povinnej vyživovacej povinnosti zosnulého vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Nejde teda o žiadnu finančnú výhodu, ktorú žalobkyňa v 1. rade získala. Nehovoriac už o tom, že sa to nedá ani nazvať „výhodou“ či akokoľvek inak pozitívne, keďže táto dávka je vyplácaná po veľmi tragickej udalosti, o to viac, že sa jedná o dieťa. Z uvedených dôvodov a dôvodov uvádzaných jednotlivo ku každej zo žalobkyň priznal súd žalobkyniam náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú považoval za primeranú k okolnostiam zásahu, osobám žalobkyň, žalovanej v 1. rade a k zomrelému. In concreto, žalobkyni v 1. rade priznal nemajetkovú ujmu vo výške 20 000,00 Eur, teda takmer celú výšku odškodnenia, ktorá by jej mohla patriť v zmysle bodu 45. odôvodnenia.

49. Pri žalobkyni v 2. rade súd (aj matematickým prepočtom) dospel k záveru, že jej možno priznať sumu vo výške 9 000,00 Eur, pričom súd krátil (moderoval) požadovanú výšku o 3/7, teda o rovnakú časť, ako pri žalobkyni v 1. rade, pričom výslednú sumu nakoniec zaokrúhlil smerom nahor. Nejedná sa však len o sumu, ku ktorej súd dospel výpočtom. Zoberal do úvahy na jednej strane fakt, že žalobkyňa v 2. rade nebola vo vzťahu k zosnulému ani manželkou či družkou (v právnom význame slova), na druhej strane je nepochybné, že bol pre ňu životným partnerom, láskou na celý život. Zásah do jej osobnostných práv tak dosiahol takú intenzitu, že je potrebné aj jej priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Táto suma sa približuje aj sume, ktorá bola priznaná manželke v konaní, v ktorom rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky pod sp. zn. 6MCdo 1/2016. Súdu je zrejmé, že sú priznávané aj vyššie sumy a len ťažko možno nájsť v tomto prípade obdobný prípad, pretože zosnulý so žalobkyňou v 2. rade mali spoločnú domácnosť len po dobu 5 mesiacov. Avšak vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, na osobu žalobkyne v 2. rade ako aj na osobu žalovanej, mal súd za to, že požadovaná suma vo výške 15 000,00 Eur je neprimeraná, a preto ju súd následne primerane znižoval, pričom dospel k záveru, že priznaná suma nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na morálne zadosťučinenie zo strany žalovanej v 1. rade ako aj na vyjadrenie žalobkyne v 2. rade, že to robí pre svoje dieťa, je postačujúca.

50. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, že žalobkyni v 1. rade priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000,00 Eur a žalobkyni v 2. rade vo výške 9 000,00 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Na plnenie zaviazal žalovaných tak, že splnením povinnosti jedným z nich zaniká v tom rozsahu povinnosť druhého zo žalovaných.

51. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, súd nevychádzal z pomeru úspechu (keďže došlo čiastočne aj k zamietnutiu žaloby), prihliadnuc na skutočnosť, že sa to javí ako nespravodlivé. Je nesporné a nepochybné, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, a teda ak súd dospel k záveru o danosti tohto nároku, rozhodoval už len o výške, pričom výška priznaného nároku závisela len od úvahy súdu. V takomto prípade (v prípade danosti nároku) boli žalobkyne v celom rozsahu. Pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcov v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv. A teda je daný dôvod na použitie ustanovenia § 255 ods. 1 C. s. p. a priznať žalobkyniam

nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom základom pre výpočet trov právneho zastúpenia bude súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške trov konania po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v štyroch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.